

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ
İSLAMİ İLİMLER
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Fıkıh IV	İİF408	8	2 + 0	4,0	Zorunlu
Birim Bölüm	İslami İlimler - Lisans (Yüz yüze)				
Amaç	Fıkıh ilminin siyaset düşüncesiyle olan ilişkisinin tartışılacağı bu derste, modern hukuk sistematğinde kamu hukuku altında kategorize edilen anayasa hukuku ve devletler genel hukuku ile ilgili bazı temel meseleler, İslâm hukuku perspektifinden incelenecektir. Dersin temel amacı, öğrencilerin İslâm hukuk ve siyaset düşüncesi literatürüne aşinalık kazanmalarını, fıkıh ile siyaset arasındaki ilişkiye dair temel kavram ve tartışmaları analitik bir bakış açısıyla değerlendirebilmelerini sağlamaktır.				
Ders İçeriği	Bu ders, fıkıh ilminin siyaset düşüncesiyle ilişkisini ele alarak, modern hukuk sistematğinde kamu hukuku başlığı altında değerlendirilen anayasa hukuku ve devletler genel hukukuna ilişkin bazı temel meseleleri İslâm hukuku perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Anayasa hukuku bağlamında, klasik dönem İslâm siyaset düşüncesinin temel kavram ve kurumları ele alınacak, özellikle siyasî otoritenin gerekliliği, devlet başkanının seçimi ve atanma yolları, taşıması gereken vasıflar, yetki ve sorumlulukları, görevden alınma süreci gibi konular imâmet/hilâfet teorisi çerçevesinde, klasik dönem fakihleri ve siyasî düşünürlerin görüşleri ışığında değerlendirilecektir. Devletler genel hukuku bağlamında ise İslâm savaş hukuku ele alınarak savaşın mahiyeti, yükümlülükleri, teorik dayanakları, sebepleri, tarafları ve çeşitleri ile savaş öncesi, esnası ve sonrasına ilişkin hükümler tartışılacaktır.				
Ders Kaynakları	Komisyon, İslam Hukuku El Kitabı				

Hafta	Konu
1	İslâm Siyaset Düşüncesine Giriş: Temel Tartışma Konuları
2	İslâm Siyaset Düşüncesinin Kaynakları (I)
3	İslâm Siyaset Düşüncesinin Kaynakları (II)
4	Temel Kavramlar: İmâmet, Hilâfet, Saltanat (Devlet Başkanlığı) & İmâmetin Tarifi ve Mahiyeti: Devlet Başkanının Kimliği & Siyasî Otoritenin Gerekliliği: Siyaset Kurumuna Duyulan İhtiyaç
5	Devlet Başkanlığına Atanma Yolları: Rejim Tartışmaları & Devlet Başkanını Tayin Yetkisi ve Süreci
6	Devlet Başkanında Bulunması Gereken Şartlar/Nitelikler
7	Devlet Başkanın Hakları ve Görevleri & Devlet Başkanına İtaat ve Muhalefetin Sınırları
8	Devlet Başkanlığının Sona Ermesi: Devlet Başkanının Görevden Alınma Süreci
9	Savaş Hukukuna Giriş: Temel Kavramlar (Cihad)
10	Savaşın Tarifi, Yükümlülüğü, Teorik Temelleri
11	Savaşın Tarafları & Savaş Çeşitleri
12	Savaş Öncesiyle İlgili Hükümler & Savaş Esnasıyla İlgili Hükümler & Savaş Sonrasıyla İlgili Hükümler
13	Barış Anlaşması (Sulh) & Ganimet Taksimi & Esirler
14	Dârü'l-harb-Dârü'l-İslâm Ayrımı & Ülke Kavramı

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	2	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	2	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	1	14
Önceden planlanmış özel beceriler	Problem Çözme	1	10
Ara Sınav 1		10	1
Final		20	1
Ders İş Yükü:		110	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		4,31	

Program Çıktıları	
1	Dini metinleri Arapça kaynaklarından okuyabilecek, alanındaki güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilecek ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde (B1) dil becerisine sahiptir.
2	Dini vecibe ve hizmetlerin ifasında gerekli olan genel kültür, alan bilgisi ve mesleki formasyona ilişkin bilgi ve beceriyi haizdir.
3	İslami İlimler (ve Din Bilimleri) alanında temel kavram ve terimler, öne çıkan şahsiyetler ve tarihi süreçleri teorik olarak bilir, bu bilgiyi muhakeme edebilir ve tarihi-kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilir.
4	Öğrendiği teorik bilgileri karşılaştığı yeni bilgi ve meseleleri değerlendirme, eleştirme ve yorumlamanın yanı sıra dini içerikli sorunları tespit etme, onlara çözüm önerisi geliştirme ve düzenleyebileceği sosyal proje ve etkinlikleri yürütmeye kullanabilir.
5	İslami İlimler (ve Din Bilimleri) alanındaki çalışmalarda bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alma, planlama ve yürütmeye konusunda yetkindir.
6	Alanıyla ilgili araştırmalarda toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
7	Lisans eğitimi sırasında ve yaşamı boyunca alanındaki öğrenim gereksinimlerini belirleyebilir ve öğrenmesini yönlendirebilir.
8	İslami İlimler (ve Din Bilimleri) alanında araştırma yapmak için gerekli bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.
9	İslami İlimler (ve Din Bilimleri) alanındaki sorunlara yönelik bilimsel yöntemlerle ortaya konulmuş çözüm önerilerini ilgili toplumla, uzman kişilerle ve ilgili kurumlarla sözlü veya yazılı olarak paylaşabilir.
10	Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularına aşinadır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10
Fıkıh ilmi ile siyaset düşüncesi arasındaki ilişkiyi belirleyen temel kavramları ve tartışma konularını kavrayarak bu alandaki bilgi birikimine sahip olmak.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modern hukuk sistematığında kamu hukuku kapsamında değerlendirilen anayasa hukukuna ilişkin temel meselelerin, İslam hukuk ve siyaset düşüncesi literatüründe hangi temel kavramlar ve konu başlıkları çerçevesinde ele alındığını öğrenmek ve bu bağlamda fıkıh âlimlerinin görüş ve değerlendirmeleri hakkında bilgi sahibi olmak.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modern hukukta devletler genel hukuku kapsamında incelenen savaş hukukuna dair temel meselelerin klasik fıkıh eserlerindeki yerini ve bu alanda geliştirilen teorik ilkeleri tespit ederek konuyla ilgili ortaya çıkan bilgi birikimine vakıf olmak.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/340124>